

Výukový materiál v rámci projektu OPVK 1.5 Peníze středním školám

Číslo projektu:	CZ.1.07/1.5.00/34.0883
Název projektu:	Rozvoj vzdělanosti
Číslo šablony:	V/2
Datum vytvoření:	4. 4. 2013
Autor:	Bc. Marie Horvátová
Určeno pro předmět:	Zbožíznalství
Tematická oblast:	Textilní zboží, tkaniny, pleteniny, netkané textilie, základy sortimentu oděvního zboží, kožešiny
Obor vzdělání:	Obchodník (66-41-L/01) 2. ročník

Název výukového materiálu: Bytové textilie – koberce, podlahové krytiny

Materiál byl vytvořen v souladu se ŠVP příslušného oboru vzdělání.

Popis využití: Název výukového materiálu byl vytvořen s pomocí programu PowerPoint, na závěr shrnutí a test

Výkladová hodina s procvičováním – diskuze, test

BYTOVÉ TEXTILIE

KOBERCE
PODLAHOVÉ KRYTINY

BYTOVÉ TEXTILIE

Patří sem výrobky používané na pokrývání podlah, vyplnění a zakrytí okenního prostoru, na potahování čalouněného nábytku a další výrobky do bytového interiéru.

Tyto výrobky slouží:

- k zvukové a tepelné izolaci
- k regulaci charakteru a intenzity osvětlení
- k dekoračně estetickému účinku
- k útulnosti a odlehčení prostoru

Z hygienických důvodů je nutné:

- ✓ snadné a pohodlné čištění
- ✓ estetická působivost a vzhled se po dobu životnosti neměnil

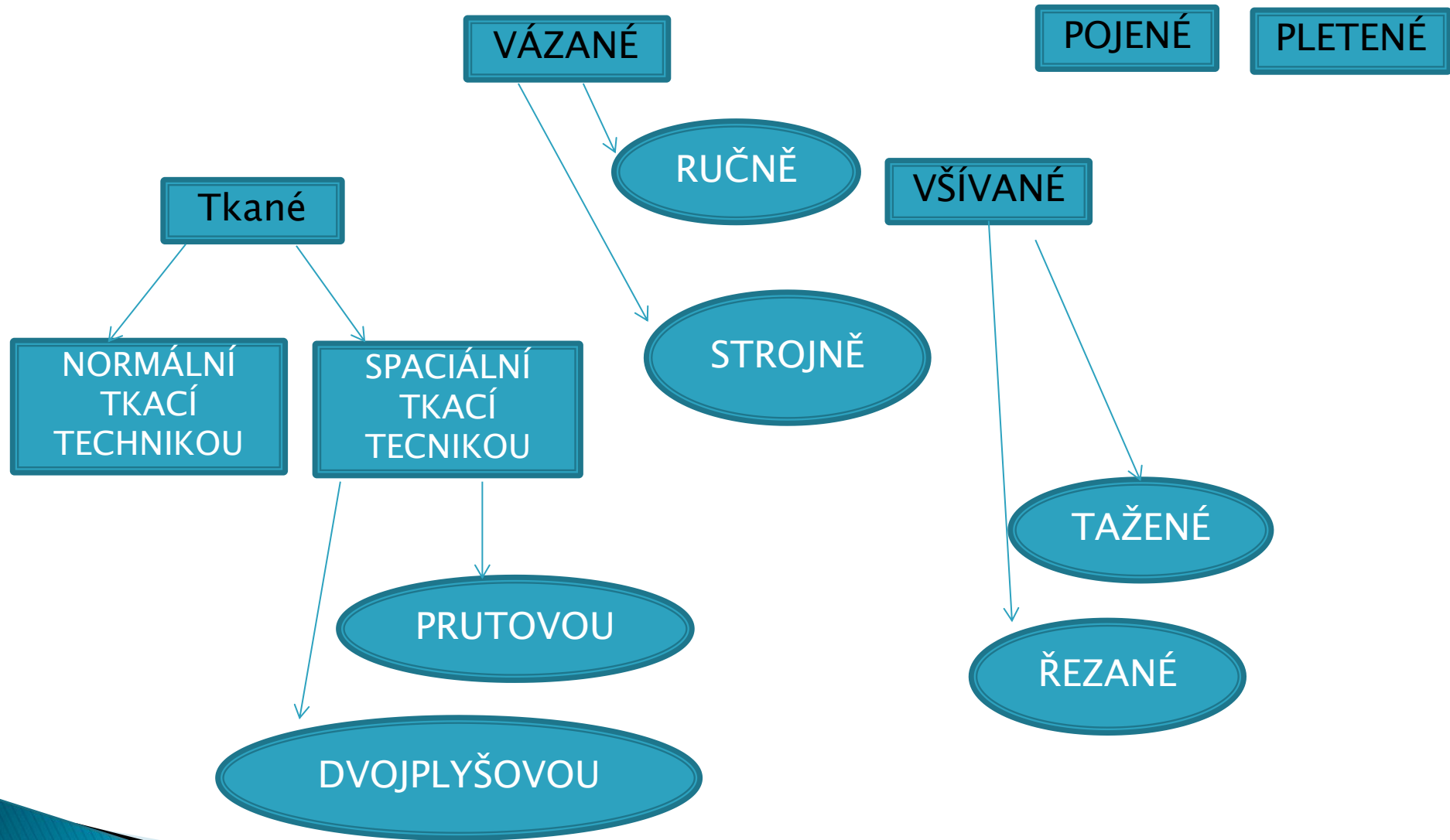
PODLAHOVÉ TEXTILIE (KOBERCCE)

Podlahové textilie jsou textilie, jejichž lícovou stranu tvoří textilní materiál.

Jsou určeny k pokrývání podlah v bytech a společenských místnostech, kancelářích atd.

Zlepšují zvukovou a tepelnou izolaci, dotváří interiér.

Podle způsobu výroby se koberce dělí:

DRUHY KOBERCŮ

JUTOVÝ KOBEREC

- obouliční tkanina s hrubou povrchovou strukturou
- vazba plátňová nebo keprová
- je jednobarevný nebo vzor tvoří široké barevné pruhy, útek je vždy jednobarevný

Použití: chodby, předsíně, schodiště, na chaty

SISALOVÝ KOBEREK

- vazba plátňová nebo keprová
- vyrábí se jako běhoun, hotové koberce v různých rozměrech,
- je jednobarevný nebo pruhovaný po osnově

Použití: chaty, chodby

HOLANDSKÝ KOBEREČ

- vazba keprová
- zpravidla vzorován podélnými barevnými pruhy
- některé se po jedné straně tuží

Použití: předsíně, kuchyně, jídelny, pracovny atd.

KELIMOVÝ KOBEREČ

- má charakteristickou gobelínovou strukturu
- je oboustranný, přičemž rub a líc má stejný vzor
- vazba plátňová
- vzor geometrický s hladkým povrchem

Použití: do společenských místností, obývacích pokojů

BUKLKÉ

- jednolícní tkanina příčně vroubkovaná se zrnitou povrchovou strukturou
- vyrábí se na prutových stavech
- má tři osnovy (vlasovou, vazná, výplňkovou) a jeden útek
- vyrábí se jako běhouny nebo hotové koberce v různých rozměrech

Použití: obýváky, ložnice, dětské pokoje apod.

FRIZÉ KOBEREC

- jednolícní tkanina s plochami tvořenými taženým vlasem, tj. zrnitým povrchem, a plochami tvořenými rozřezanými smyčkami, tj. vlasem.
- střídání těchto ploch a barevné provedení vytváří vzor na povrchu koberce

Použití: obýváky, chodby, klidové prostory

VELUROVÝ KOBEREK

- tkanina s vlasovým povrchem
- tká se na prutových stavech, vlas tvoří osnova
- koberce bývají jednobarevné nebo podélně pruhované

Použití: společenské místnosti, klidové prostory

DVOJPLYŠOVÝ KOBEREČ

- jednolícní tkanina s vlasem vytvořeným osnovou
- má jemný hladký povrch
- tká se na speciálních stavech tak, že se vyrábí tkají dvě tkaniny nad sebou a mají společnou osnovu, která se rozřeže
- hotové koberce se opatřují třásněmi

Použití: klidové prostory, reprezentační místnosti

VÁZANÉ KOBERCE

Ručně vázané – jednolícní tkanina

- vlase se váže z nastříhané příze
- hustota je dána počtem uzlíků

Strojně vázané – jednolícní tkanina s jemnou povrchovou strukturou vlasu

- speciální stroje vážou uzlíky v počtu 30 000 až 80 000 uzlů na 1 m²

Použití: nástěnné koberce

VŠÍVANÉ KOBERCE

TAŽENÉ VŠÍVANÉ KOBERCE

- jednolícní textilie s povrchem vytvořených ze smyček
- podkladová textilie obvykle jutová, POP
- rubová strana opatřena vhodným lepidlem, které zajišťuje stabilitu smyčky
- Další úprava rubové strany je nanesení latexové směsi ve formě hladké pěny, vaflové mřížky nebo samolepící vrstvy nebo připojení druhé textilie

ŘEZANÉ VŠÍVANÉ KOBERCE

- jednolícní textilie s povrchem vlasovým (smyčky se rozřezávají)
- rubová úprava stejná jako u tažených všívaných koberců

Použití: všechny prostory v bytě, haly, kanceláře a podobně

VELUROVÉ POJENÉ KOBERCE

- jednolícní textilie s vlasovým povrchem
- vyrábí se jednobarevně
- vlas se tvoří tak, že je vlasová příze střídavě vkládána zvláštním zařízením na dvě podkladové textilie opatřené nánosem pojiva a pak se vlas rozřeže a vzniknou dvě textilie

OŠETŘOVÁNÍ KOBERCŮ

Správné ošetřování je nezbytnou podmínkou jak zajištění hygienického a estetického prostředí bytového interiéru, tak i prodloužení životnosti koberců.

Čištění koberců se provádí:

- vysáváním
- klepáním
- chemickým čištěním
- praním

PODLAHOVÉ KRYTINY

Podlahové kratiny, nazývané též podlahoviny, jsou výrobky sloužící k pokrývání podlah bytových interiérů nebo jiných místností.

Podlahové krytiny se vyrábějí :

1. z polyvinylchloridu (PVC)
2. z pryže
3. z korku
4. lepenkové

Veškeré podlahové krytiny vyžadují, aby byly pokládány na podlahy rovné, hladké, s bezprašným povrchem, bez trhlin, prohlubenin, výčnělků a bez mastnot.

Podlahové krytiny lze pokládat volně v pásech, lepit v kostkách nebo pásech, vhodně mechanicky přichytit přibitím nebo zalisováním.

Opakovací test

1. K čemu nám složí podlahové textilie

- a) k zvukové a tepelné izolaci
- b) k dekoračně estetickému účinku
- c) k útulnosti a odlehčení prostoru
- d) k pohlcování prach a nečistot
- e) je to dáno pravidlem bytové kultury

3 body

2. Na kobercích nejvíce požadujeme

- a) snadné a pohodlné čištění
- b) snadné praní a sušení
- c) snadné klepání a vysávání

1 bod

3. Co to jsou podlahové textilie?

- a) podlahové textilie jsou koberce, jejichž lícovou stranu tvoří textilní materiál a jsou určeny k pokrývání podlah v bytech
- b) Podlahové textilie jsou koberce, jejichž lícovou stranu tvoří textilní syntetický materiál a jsou určeny k pokrývání podlah
- c) podlahové textilie jsou koberce, jejichž lícovou stranu tvoří vlna a nejsou určeny k pokrývání podlah v bytech

1 bod

4. Jak se vyrábějí koberce

- a) tkaním, všíváním, pletením, předením
- b) tkaním, vyšíváním, pojením
- c) tkaním, pletením, všíváním, vázáním

1 bod

5. Jutový koberec je

- a) tkaný ve vazbě plátnové nebo keprové
- b) pletený
- c) pojený

1 bod

6. Které koberce se tkají speciální tkací technikou

a) jutový, kelimový, holandský

b) Dvojplyšový, buklé

c) Pojené Raltex, sisalový

1 bod

7. U které výroby se vyrábějí 2 koberce najednou

- a) frizé
- b) kelim
- c) dvojplyšové

1 bod

8. Nástěnné koberce – gobelíny – se nejčastěji vyrábějí

- a) ručně vázané
- b) ručně tkané
- c) pletené

1 bod

HODNOCENÍ

- 1 10 - 9 bodů
- 2 8 - 7 bodů
- 3 6 - 5 bodů
- 4 5 - 4 bodů
- 5 3 - 0 bodů

Výsledky testu

1. a, b, c

2. a

3. a

4. c

5. a

6. b

7. c

8. a